

A scenic autumn landscape featuring a pond in the center, surrounded by trees with vibrant orange and red leaves. In the foreground, a small gnomish figure with a white beard, red hat, and blue pants stands on a rock, holding a lantern. The text "November 2023" is overlaid at the top, and "GEDEVASEVANGS NYHEDSBREV" is overlaid at the bottom in red, with "for efterlønsmodtagere og pensionister" below it.

November 2023

**GEDEVASEVANGS
NYHEDSBREV**

for efterlønsmodtagere og pensionister

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord ved Jytte Krohn	3
Faste aktiviteter	4
Kalender for november	5
Menu for november	6
Bestilling af julefrokostplatter	7
Nye Pensionister	8
Ude i det blå - busture	8
Film: Driving Miss Daisy/lørdagsfrokost	9
Skumringstime	10
Fruentimmertur/Kun for mænd	11
Julemarked forberedelser	12
Opera på storskærm/Rejsenyt	13
Furesø Seniorråd med foredrag ved Henning Kirk	14
Julemarked	15
Julemiddag med Gedevassevangs Sangkor	16
Rejsedagbog fra Sverige	17
Bestyrelse og udvalg på Gedevassevang	20

Kommende arrangementer

19.12.2023	Tirsdagssang og julebrunch
29.12.2023	Vi siger farvel til 2023
25.01.2024	Mindekoncert for Farumdrenge Poul Dissing Udsolgt

Forside: Motiv fra Birkegårdens Have nær Ruds Vedby

Fotograf: Birgit Viekær

Efterårets sidste måned: NOVEMBER!

Nu mobiliserer vi optimismen.

Da vi havde redaktionsmøde, kom vi til at tale om, hvilken måned vi hver især anså for at være den tristeste i året: to sagde november, og én mente januar. Ja, sådan har vi hver vore fornemmelser, man kan sagtens sige noget negativt om "den grå måned", men i dag får november nu lov at have sit særpræg!

Derfor skal dette handle lidt om de positive ting, der er ved at blive gammel, for er det mon ikke rigtigt, at positivitet forsøder og forlænger livet?

Jeg tror, noget af det, der kan gøre livet tungt, er, at vi bekymrer os meget. Derfor et par råd fra et par digtere/livskunstnere:

Benny Andersen siger: I mange år tog jeg sorgerne på forskud, men det har jeg nu aldrig haft glæde af!

Og Mark Twain: Jeg har i mit liv haft mange bekymringer, men det er kun de færreste af dem, der er blevet til noget!

Et godt råd fra **Albert Einstein:** Bliv ikke gammel, lige meget hvor længe du lever. Hold aldrig op med at stå ligesom et nysgerrigt barn foran det store mysterium, som vi blev født ind i: livet.

Eller lidt (mere) til **smilebåndet:** Til sidst vil du nå et punkt, hvor du holder op med at lyve om din alder, men begynder at prale af den!

Jeg blev ikke gammel med forsæt, det skete bare. Hvis du er heldig, kunne det også ske for dig.

Vi gjorde alle vore dumheder før opfindelsen af internettet. - Så der er ingen beviser!

Til slut: Jeg har rejst langt, og mange af vejene var ikke asfalterede.

OG: Herre, hold din arm omkring min skulder og din hånd over min mund.

Og hvem hjælper os så med at holde dampen oppe: Det gør **Gedevasevang**, for **vi brugere har ALTID noget at glæde os til/over**, enten vi ser tilbage eller frem.

Lad os blive ved med at opsøge og nyde det positive, som vi finder her OG i vores måde at tackle livet på, sig "ja" til de ting, du tænker, vil glæde dig, og "nej" til det, du nok ved, ikke er noget for dig.- Livet/lykken/glæden er ikke det værste, man har!

Hold det ved lige!

Glad novemberhilsen Jytte Krohn

FASTE AKTIVITETER i november måned 2023

Ugeprogram på Gedevejsevang, hvor du kan deltage i ugens aktiviteter. Motionscentret Pusterummet har åbent hver dag fra kl.10.00 -14.00. Som ny skal man deltage i en times instruktion, før man må træne. Ring til vores reception på tlf. 4495 2255 og bestil tid til en instruktion.

Du kan også få et detaljeret program om de enkelte aktiviteter i Gedevejsevangs receptionen	
Pensionistkoret	Mandag kl.10.00
Småkagebagehold	Mandag kl.13.00
Sang og Musik	Tirsdag kl.10.00
Bankospil	Tirsdag kl.14.00
Moderne dans	Torsdag kl.14.00
Spisegruppe med afhentning	Tirsdag og torsdag
Større arrangementer	Torsdag - se nyhedsbrevet
Kreativt værksted kalder	Fredag kl.10.00
Træning på Motofliser	Tilmelding på hold
Gymnastik	Onsdag kl. 9.50
Stolesiddende gymnastik	Onsdag kl. 11.15

Et lille pust fra Pusterummet

Jeg hedder **Annette**, er afspændingspædagog og frivillig. Jeg holder efter bedste evne øje med at tingene fungerer som de skal i vores lille træningscenter. For det meste vil jeg være at træffe torsdage 10-13 i det lille kontor overfor receptionen.

Det er skønt at se at der er så stor interesse for at holde fysikken i gang i den 3. alder.

I Pusterummet kommer der hele tiden nye medlemmer til – interessen er støt stigende.

Det betyder rigtig meget at komme ud ad døren derhjemme og afsted til ikke bare træning af kroppen, men også til godt socialt samvær. Det er det bedste man kan gøre for sig selv – langt bedre end vitaminpiller og dyre kosttilskud.

Alt dette fås for kun kr. 350.- i kvartalet eller kr. 140,- pr. måned. Betaling kontant eller kort i receptionen 10-12 eller ved bankoverførsel (husk nr. og navn).

Nu går vi ind i vintersæsonen og desværre ser vi at smitten med både influenza og covid igen er stigende, så lad os hjælpe hinanden med at huske at spritte hænder og tørre maskiner af.

November 2023			
Ons.	1.	Løvfaldstur	Kl. 10.00 – 16.30
Tors.	2.	Gedevasevang byder nye velkommen	Kl. 11.00 – 13.30
Fre.	3.		
Lør.	4.		
Søn.	5.		
Man.	6.	Ud i det blå,	Kl. 10.00 - 12.00
Tirs.	7.	Sang og Musik med Buzor på harmonika	Kl. 10.00 - 11.30
Ons.	8.	Filmen: Driving Miss Daisy	Kl. 13.30 -15.30
Tors.	9.		
Fre.	10.		
Lør.	11.		
Søn.	12.		
Man.	13.	Skumringstime	Kl. 17.30 – 20.30
Tirs.	14.	Sang og Musik med C.A. Bærentzen	Kl. 10.00 - 11.30
Ons.	15.	Kun for mænd	Kl. 10.00
Tors.	16.	Tilrettelægge julemarked	Kl. 10.00 - 11.30
Fre.	17.		
Lør.	18.		
Søn.	19.		
Man.	20.	Ud i det blå med spisning i Helsingør Brugs Opera på storskærm - Boheme	Kl. 10.00 - 14.00 Kl. 14.00 - 16.30
Tirs.	21.	Sang og Musik Grete Hermansen	Kl. 10.00 - 11.30
Ons.	22.	Fruentimmertur til Plantorama	Kl. 09.30 – 15.00
Tors.	23.		
Fre.	24.		
Lør.	25.	Lørdagsfrokost	Kl.12.00 - 14.00
Søn.	26.		
Man.	27.		
Tirs.	28.	Sang og Musik med C.A. Bærentzen	Kl. 10.00 - 11.30
Ons.	29.		
Tors.	30.		
Søn.	3.12.	Julemarked	Kl. 10.00 – 14.30

**Receptionens åbningstid er
kl. 10.00 – 12.00**

I november måned ser madplanen således ud:

Dato		Menu	
Uge 44			
Ons.	1.	Køkken lukket : Løvfaldstur	
Tors.	2.	Pulled pork m. flødekartofler	Dessert 15kr
Fre.	3.	Smørrebrød m. 1 genstand	
Uge 45			
Man.	6.	Frikadeller m. kold kartoffelsalat	
Tirs.	7.	Svinekød i sursød sauce m. kartofler	
Ons.	8.	Jordskoksuppe	
Tors.	9.	Sejkrabinet m. tilbehør	Dessert 15kr
Fre.	10.	Kødsauce m. pasta	
Uge 46			
Man.	13.	Forårsruller m. tilbehør	
Tirs.	14.	Gullasch m. kartoffelmos	
Ons.	15.	Stegt flæsk m. tilbehør	
Tors.	16.	Medister m. stuvet hvidkål	Dessert 15kr
Fre.	17.	Tarteletter m. høns i asparges	
Uge 47			
Man.	20.	Suppe	
Tirs.	21.	Skinkemignon m. champignonsauce	
Ons.	22.	Fiskefrikadeller	
Tors.	23.	Butterchicken m. ris	Dessert 15kr
Fre.	24.	Josephines pastaret	
Uge 48			
Man	27.	Krebinetter m. stuvet spinat	
Tirs.	28.	Skipperlabskovs	
Ons.	29.	Biksemad	
Tors.	30	Hjerter i flødesauce	Dessert

Varm middagsret alle ugens
hverdage i tidsrummet
fra kl. 12.00 – 12.45

Julefrokost 2023

Ønsker I at holde jeres egen lille juleafslutning på Gedevassevang, kan Cafe Oasen tilbyde to forskellige juleanretninger.

Hele selskabet skal være enige, om der ønskes anretning 1 eller anretning 2. Dog kan der individuelt tilkøbes lun fiskefilet.

Anretning nr. 1 - Pris kr. 110,- pr. person

- Kryddersild med løg og æg
- Ribbensteg (lun) med rødkål og surt
- Ålerøget skinke med italiensk salat
- 2 slags ost med peberfrugt og vindruer
- Brød, kiks og smør

Anretning nr. 2 - Pris kr. 80,- pr. person

3 snitter:

- Hønsesalat med bacon, tomat og karse - på franskbrød
- Roastbeef med peberrod, remoulade og surt
- Vesterhavssost med kiks og frugt

Lun fiskefilet m/remoulade og citron, kan tilkøbes til begge anretninger for 25 kr. pr. person

Desuden er der mulighed for at tilkøbe kaffe og hjemmebagte småkager til kr. 20,- pr. person.

Før- julehilsner fra pigerne i Gedevassevangs køkken

Gedevasevang byder nye pensionister velkommen

Hestetangsvej 30A, 3520 Farum

Torsdag den 2. november 2023 kl. 11:00 – 13:30.

Vi byder ind til åbent hus-arrangement, hvor vi vil tage imod jer, vise rundt på aktivitetscentret og fortælle om mulighederne for at deltage i aktiviteter og arrangementer.

Efter rundvisningen bydes I på middag i vores cafe: Cafe Oasen. Måltidet afsluttes med kaffe og hjemmebagte småkager og er gratis.

Tilmeld dig i vores reception på telefon 4495 2255 eller på mail:

gedevasevang@mail.tele.dk

Vi ser frem til at møde jer.

Birgit Viekær
centerleder

Aktivitetscentret Gedevasevang

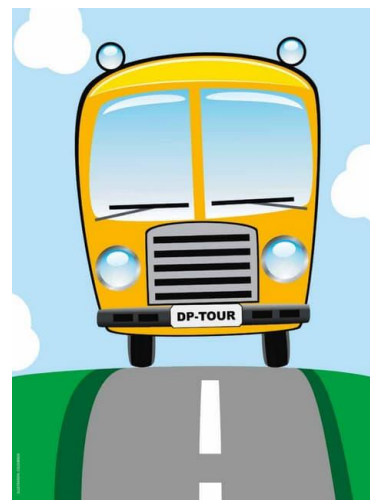

”Ud i det blå” mandag, d.6. nov. og igen d.20. nov.

Glæd jer til ture med Gedevasevangs fine små busser.

Den 6. nov. drikke vi kaffen på Gedevasevang, inden turen ud i efterårsnaturen

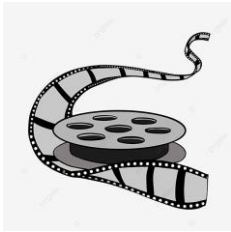
Den 20. nov. tager vi også formiddagskaffe med et par småkager på Gedevasevang, inden turens start. Efter en god times kørsel sætter vi kurs mod Helsingør Brugs, hvor vi går i den store cafe og spiser frokost - evt afsluttende med kaffe og Brugsens lækre æblekage(egen betaling i cafeen.)

Pris kr. 50 for kaffe/ostemad eller småkager og kørsel

Den 20 nov.er det sæsonens sidste tur: ”Ud i det blå”, men vi er klar igen til foråret.

**Efterårshilsen:
Ole, Rita, Hanne og Steen**

**Onsdag d. 15. november kl. 13.30
viser vi filmen**

DRIVING MISS DAISY

Instruktøren Bruce Beressford's øje for detaljer kommer flot til udtryk i denne film, baseret på Alfred Uhry's Pulitzer Prize-vindende skuespil. Filmen er spækket med stjerner, her kan bl.a. nævnes Jessica Tandy som Daisy Werthan og Morgan Freeman som Hoke Colburn.

Vi befinder os i slutningen af 1940'erne i Atlanta. Miss Daisy er en ældre rig dame der bor i en stor villa. Da hun en dag kører galt i sin bil, beslutter hendes søn Boogie (Dan Aykroyd) at hyre en privat chauffør til hende, selv om hun stædigt hævder at hun sagtens kan klare det selv. Men med tiden vinder chaufføren Hoke dog hendes tillid og et varmt venskab opstår.

Pris for film, kaffe og kage er 40 kr

Frokost for alle lørdag d. 25.11. kl. 12.00 til ca. kl. 14.00.

Lørdagspigerne dækker op og serverer dejlig frokost:

Smørrebrød
Kaffe og kage

**Tilmelding og betaling i receptionen
senest d.20.11.**

**Pris 75 kr.
Inkl. 1 genstand**

Vi ser frem til at være sammen med jer:

Birgitte, Kirsten og Bente

Skumringstime

Mandag den 13. november
kl. 17.30 – ca. 20.30

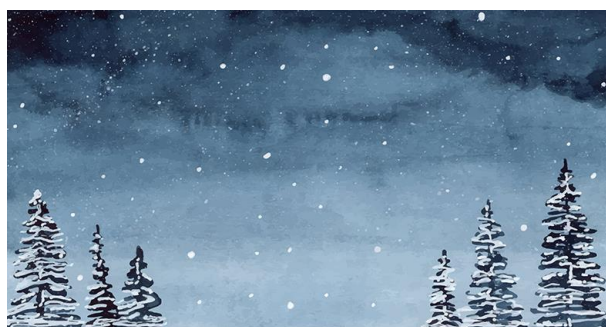
Nordisk Litteraturuge - Jul i Norden

Her i november arrangerer vi en anderledes aftenspisning, **hvor vi samles i salen til en kold anretning** og herefter vil der foregå følgende:

Højtlesning for voksne

Skumringstime er højtlesningstimen for voksne og finder sted efter novembermørkets frembrud. Årets højtlesningstekst, der læses på samme tid i hele Norden og de baltiske lande, er hentet fra **Stargate - en julefortælling** af den norske forfatter Ingvild H. Rishøi. Oplæser er tidligere daginstitutionsleder Birger Thomsen.

Hele oplevelsen af højtlesningen starter allerede før bogen bliver åbnet. Ved at trække gardinerne for, dæmpe belysningen og tænde stearinlys skabes der en fængende stemning for højtlesningstimen.

Inden fællessangen bydes der kaffe og kage.

Billetter til 125 kr købes i receptionen frem til og med 09.11.23

Fællessang og underholdning

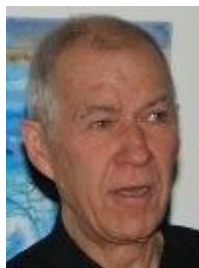
Litteraturugens tema **Jul i Norden** er udgangspunkt for sammensætningen af aftenens efterfølgende program med fællessange og underholdningsindslag, der er udvalgt og præsenteres af en gruppe fra Visens Venner Furesø bestående af Laila Mægaard, Birger Thomsen, Hans Aagaard Larsen, René Axelsen og Grete Hermansen.

Birger

Grete

Hans

Laila

René

Fruentimmertur til

**Onsdag den 22. november fra kl. 9.30 til
ca. 15.00**

Vi gentager succesen fra sidste år og besøger det julepyntede Plantorama i Hillerød. Vi starter dagen kl.9.30 på Gedevejsevang med ostemad og kaffe.

Når vi har gået rundt en times tid, og set på alle de smukke ting, er busserne parate til at køre os til frokost på restaurant Leonora som ligger smukt ved Frederiksborg Slot, der skal vi hygge os, og nyde en lille frokostenretning. **Pris kr. 200 for kørsel i de små busser og frokostenretning. Drikkevarer for egen regning Tilmelding senest d. 17.11.**

På glædeligt gensyn
Dorit og Bodil

KUN FOR MÆND på Classic Car House

Vi mødes kl.10.00 d.15.november på Gedevejsevang.

Turen gennem Classic Car House er en rejse tilbage til tiden. Til en tid hvor bildesignerne selv tegnede bilerne og det kom der flotte resultater ud af.

Classic Car House rummer både bilmuseum, bilhotel, handel og værksted. I år fejrer Le Mans 100 års jubilæum og vi kan finde et par biler, der har kørt med i løbet.

Efter rundvisning kører vi til Café Kaiser på Farum Bytorv. Her er der bestilt 2 stykker smørrebrød til hver.

**Pris 200 kr. inkluderer kørsel, entre og rundvisning.
Husk kontanter - lige penge tak.
Tilmelding senest d. 13.nov. kl.12**

Håber på en god tur.
Vel mødt
Jens

Husk julefrokost d.13.december – nærmere info i december bladet

Mød op og hør nærmere om årets julemarked og meld dig gerne som hjælper

Torsdag d. 16. november kl. 10.00 – 11.30

I år holder vi **JULEMARKED** på Gedevaselang søndag den 3. december

Men uden forberedelser kan vi ikke lave julestue.

Alle kan være med, såvel tidligere frivillige som nye interesserede.

Vi fortæller om, hvilke boder vi påtænker at opstille, og du kan så tilmelde dig, fx som hjælper ved de forskellige boder.

Hvis du sidder med nye ideer til julestuen, vil vi gerne høre om dem!

I vores systue er flittige hænder i gang med at fremstille nisser og andre julede ting, som kan sælges/købes i boderne. Du er også velkommen til at få materiale med hjem og nørkle foran TV skærmen.

Er du til dekorationsfremstilling, skal du endelig melde til. Det er rigtig populært at købe dekorationer på Gedevaselang, da vi har ry for flotte produkter.

Kom og deltag i det, du har interesse for og kræfter til. Jo flere vi er til at hjælpes ad, jo rarere bliver det at være med til at præsentere et flot julemarked.

Til **formiddagskaffen d. 16. nov.** byder vi på årets første æbleskiver som tak for, at I møder op!

Opera på storskærm

Mandag d. 20. november
kl.14.00 – ca. 16.30

Vi viser Puccinis opera La Bohème med sopranen Anna Netrebko og tenoren Rolando Villazon i hovedrollerne.

Kunstnerne Marcello, Colline og Schaunard lever en fattigdomsramt tilværelse sammen i et kvistværelse i 1830'ernes Paris

Det er juleaften, og de beslutter sig for at fejre aftenen på deres stamsted, café Momus. Rodolfo bliver dog hjemme, og her bliver han opsøgt af naboen Mimi, som han øjeblikkeligt fascineres af. Det er kærlighed ved første blik. Men de sorgløse dage slutter brat for det nyforelskede par, da det går op for dem at Mimi er dødelig syg.

Vi starter med et glas mousserende vin, og i pausen får vi kaffe og kage.
Pris 40 kr. som betales ved indgangen.

På gensyn
Sussi, Lise og Vibeke

Nyt fra Gedevassevangs Rejseudvalg

Årets ferieprogram fra Gedevassevang er nu afsluttet med en dejlig tur til Mallorca. I næste nummer vil der blive bragt et dagbogsskriv om turens oplevelser.

I dette Nyhedsbrev kan I glæde jer til at læse Jyttes beretning fra turen til Småland på side 17,18 og 19.

Jeg vil benytte lejligheden til at sige, såvel rejsedeltagerne, som rejseudvalget stor tak for jeres medvirken til, at vi i dette år har kunnet gennemføre 5 ferieture..

Disse tures Indtryk og oplevelser kan vi sammen vende tilbage til og tale om. i tiden efter. Det betyder at de enkelte ture giver meget mere, end man måske tænker. Nye relationer, nye venskaber og oplevelser, der kan virke som vitaminindsprøjtning for ens velbefindende,

På Rejseudvalgets vegne: Birgit Viekær

Furesø Seniorråd inviterer til at møde Henning Kirk onsdag den 22. november kl. 14.00 -16.00 på Gedevassevang.

Måske er det ikke alle, der lige drømmer om at blive 100 år, men de fleste seniorer vil sikkert sige ja tak til at få opskriften på et godt langt liv som ældre.

Onsdag den 22. november er det muligt at få den opskrift.

Her har Furesø Seniorråd inviteret Henning Kirk til at holde oplæg på Gedevassevang og han lover at medbringe både opskriften og en hel stribe gode råd til hvordan man får både et godt og et langt liv.

Henning Kirk er læge, aldringsforsker og har brugt det meste af sit liv på at forske i, hvad der sker med os, når vi bliver ældre. Han er tidligere leder af Gerontologisk Institut og vil være kendt af mange for både sine interessante foredrag og for sine bøger om alderdom. Bl.a. "Godt nyt om gamle hjerner", "En kort guide til et langt liv" og "Afskaf alderdommen", som han har skrevet sammen med Lone Kühlmann.

Der er nu over 1200 danskere på 100 år og derover – og antallet stiger og stiger for hvert år. Hvad ved vi om de faktorer, der har betydning for at opnå så høj en alder?

Generne tæller omkring 25 pct., resten afhænger af livsstil og hvad man kommer ud for i løbet af livet. I foredraget vil Henning Kirk fokusere på, hvordan hjernens livskarriere kan matche så langt et liv. Det drejer sig både om den fysiske form og om hvordan man holder sin hjerne i gang, især hvad man selv kan gøre for at forebygge demens.

Han anbefaler f.eks. positivt livssyn, rødvin, bevægelse og samvær med andre som vigtigt for at få et godt og langt liv.

Furesø Seniorråd giver information om Seniorrådes arbejde og byder på en kop kaffe og kage. Det hele er gratis.

Tilmelding er nødvendig. Det sker på denne mail: arnerask@gmail.com eller på **telefon 40323130**

.

Judith Skriver

Kom til Julemarked på Gedevassevang

**Hestetangsvej 30 A
3520 Farum**

Søndag d. 03. dec. kl. 10.00 – 14.30.

Huset er smukt julepyntet, og i salen er der boder med nisser og andre julerier – adventskranse og juledekorationer med kalenderlys – nybagte æbleskiver og varm julegløgg – og meget andet.

Til frokost serveres lun flæskesteg/rødkål og frikadeller/asier og rugbrød.

I løbet af dagen vil der være to indslag, som finder sted henholdsvis formiddag og eftermiddag

Kl. 11.00: Lone Kaplan og Morgens Almgren- Jensen har fundet juledragterne frem.

De vil underholde os med sange og julelege så vi sammen med børnebørn /oldebørn kan more os og komme i julestemning

Kl. 13.15: Julesange ved Vibe Lauth og Allan Steen

der glæder sig til til at komme og synge julen ind ved årets julemarked

De siger:

Den stemning og sangglæde som findes hos Jer er helt speciel og vi ser frem til at præsentere et par af vores nye julesange som vi er ved at være færdige med i studiet, samt selvfølgelig de julesange som vi alle kender.

Julemiddag og julesange onsdag d. 6. 12. kl. 12.00-ca.kl.15.00.

Nu er det for alvor tid at tage hul på traditionerne, i dette tilfælde:
Middag med flæskesteg og ris á la mande.

Vi mødes ved de pyntede juleborde, hvor den sprøde steg serveres med veltillavet tilbehør.

Når vi i ro og mag har nydt hovedretten, vil Gedevassevangs Pensionistkor underholde

kl. ca. 13.30, dels med eget repertoire og dels med de velkendte sange/salmer, alle kan synge med på, fx:

Glade jul, Et barn er født,

Dejlig er jorden, Højt fra træets top
og flere endnu i et dejligt potpourri.

Af korets repertoire kan nævnes: **Den lille trommeslager** og **Hvad er det, der gør jul til noget særligt.**

Når julestemningen for alvor har indfundet sig, serveres ris á la mande, kaffe og dessertvin – og der er mandelgaver!

Billetter i receptionen fra d. 7/11 til d. 4/12,
eller til der er udsolgt

Pris: kr. 150, (andre) drikkevarer for egen regning

Rejsedagbog fra turen til Sverige: "I Vilhelm Mobergs fodspor OG Glasriget".

Som **optakt til turen** havde vores guide, **Mogens Persson**, vist dels egne lysbilleder og dels **filmen UDVANDRERNE**, så vi var velorienterede, inden rejsen overhovedet begyndte.

Dag 1: Onsdag d. 20. september 2023 kl. 08.00 tog "en mindre end sædvanlig" flok af sted fra Gedevejsevang. Der var desværre nogle sygdommeldinger, derfor. Vi sejlede over Helsingør-Hälsingborg, fandt en smuk rastesteds ved elven Lagan og holdt kaffepause her. Videre til udkanten af Växjö, hvor der ventede frokost (alle frokoster bestod af varm mad, nu omtales de ikke videre frem). Vi skulle nu besøge **museet Udvandrerens Hus**, hvor hovedudstillingen er: "Det nye land – drømmen om Amerika" -

med specialudstilling om netop Vilhelm Moberg. Desværre løb vi ind i en skoles historieundervisning med en højtalende guide, men vi så de fra filmen genkendelige billeder om forløbet, og det **menneskeliggjorde historien at fornemme det svære opbrud, at se indholdet af kufferter og livet ombord**. Der var utrolig meget læsestof til hvert billede, jeg tror ikke, nogen fordybede sig.

Man fik en større forståelse for "**den største rokning af en befolkning i Sveriges historie**". Vilkårene: landbrug som det eneste mulige erhverv, men nærmest umuliggjort i Småland med stenet, uopdyrkelig jord, gjorde, at 1/5 af den daværende befolkning, **1,3 millioner forlod Sverige** (dog over en længere årrække og også fra andre egne) i håbet om en bedre tilværelse på den anden side Atlanten. – Et rum, rekonstrueret som Vilhelm Mobergs skrivestue,

er tilegnet hans skildring af dels opvæksten i Småland og dels beretningen om udvandrerne.

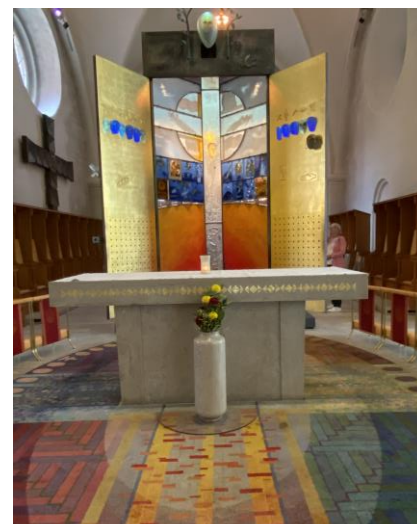
Fra museet kunne man i kort afstand gå for at se Linnés Haver og/eller **Växjö Domkirke**. Jeg var heldig nok til under kirkebesøget at kunne lytte til en organist, der øvede sig, det understregede i den grad kirkens skønhed og højtideligheden i rummet. Og så var der indkvartering og middag på Hotel Scandic i udkanten af byen.

Dag 2: Torsdag. Nu var det tid at se på andre, mindre museer og mindesteder. Vi besøgte først Klasatorpet, hvor filmen blev indspillet, hvor vi vist alle huskede gyngen, hvor Kristina sad og drømte om en bedre fremtid.

Vores guide fortalte først om **stedets historie**, dernæst om filmen. Omkring 1850 var Klasatorpet ejet af kirken, og stedet var fortrinsvis beboet af folk med tilknytning hertil, deriblandt en klokkefamilie, hvis historie vi fik fortalt. I korthed var det muligt at ernære sig som landbruger på stedet, ingen sultede, men børnene blev sendt ud som daglejere på de rigere gårde

Om filmen (den gamle, premiere 1971): Omkring 1968 valgte instruktør Jan Troell stedet, hvor filmen skulle optages. Han var interesseret i lokale folk, der kunne være statister, især var han på jagt efter "et langt, senet fruentimmer", som han fandt i Ejna fra Langasjø. – I filmen er der en scene, hvor Max von Sydow sammen med sin søn kører fast i sneen, hans ene okse dør. For at redde sin søn fra at fryse ihjel, sprætter han oksen op og lægger drengen ind i den. Skuespilleren, der spillede drengen, sagde senere, at det havde været modbydeligt at "ligge i koen". - Filmen har mange scener, der viser de trange vilkår og forældrenes håb om at give deres børn en bedre tilværelse, slippe ud af fattigdommen. - Senere ville man gerne gøre filmområdet til et turistmål, men Vilhelm Moberg var absolut ikke interesseret i turisme. Men sådan blev det nu!

Växjö Domkyrke.

Vi kørte videre til Duvamála, Vilhelm Mobergs mormors fødested – han var meget glad for sin mormor, og hans familie flyttede senere fra Soldatertorpet (et lille husmandssted, der blev stillet til rådighed som en del af lønnen til soldater, (hans far)) til mormoren, hvor de fik EGET lokum!

Over for mormorens hus (eksisterer ikke mere) lå Rundkvistgården, hvor der boede fire ugifte, navnkundige søskende, som vi fik historien om, mest for at vise KULTUREN på den tid: De var utrolig sparsommelige: dårlig, sparsom mad, huset forfaldt mere og mere, der var absolut ingen tekniske installationer, en bror foretog deres sparsomme indkøb på cykel – vi er nu i 1960'erne. Da man efter den sidste brors død omkring 1980 skulle rydde huset efter deres død, fandt man flere millioner kroner, der var ingen arvinger, så alt tilfaldt staten!

Vi besøgte også den skole V.M. havde gået i og så en mindesten om Soldatertorpet. På vejen kørte vi forbi netop det **vejkryds**, som havde været **samlingssted** for udvandrerne fra forskellige egne.

I stille stunder undervejs læste Mogens Persson op fra Mobergs bog: "**Fortællinger fra mit liv**", og ikke mindst disse oplæsninger gav et interessant indblik i V.M.s dagligliv.

Jeg vil prøve at sammenfatte indtrykkene:

Førskoletiden i Soldatertorpet var fattig, huset elendigt, men han bemærkede det ikke som fattigdom. Om sommeren var de skiftende slags bær, jordbær, blåbær, tyttebær, hindbær og tranebær en væsentlig del af deres føde. Børnene havde skiftende kulører om munden, alt efter hvad de spiste, og de havde bare ben, indtil frosten kom. Livet var uden grublerier, en selvfølgelighed. Bonde og karl lavede jo lige kropsligt arbejde, og der var vel ingen forskel på dem. Moderens syn på livet var: "Sådan er det bestemt".

–Nyheder fik man gennem kirkegang, eller hvis man kendte nogen, der kom der. - Først da han i skolen (kun 4 måneder om året, og kun i 2 år) kom sammen med andre grupper, blev han bevidst om klasseforskelle, måske i forbindelse med industriens fremvækst. Da han senere af moderens bror fik tilsendt en billet til Amerika, blev forældrene desperate og solgte et kuld smågrise, så de kunne tilbyde ham at gå på folkehøjskole – en almen voksenuddannelse – og han blev i Sverige, altid læsende, men fik aldrig en eksamen. – I

sit voksenliv arbejdede han først som journalist, blev senere forfatter. I hans forfatterskab er det fortrinsvis den lille mand, der er helten, og Moberg blev meget folkekær på grund af sin fremstilling af den svenske historie set fra folkets perspektiv. – Han begik selvmord ved drukning i 1973 (74 år). Efter det store arbejde med Udvandrerne havde han svært ved at skrive, og det antages at have ført til en depression.

Dag 3, fredag: Glasriget, som vi jo befandt os midt i. Vi begyndte hos **Magma Art Glas** i Transjø, et af Sveriges mindste glaspusterier, hvor en af de to ejere, Lars Skulberg, bød os velkommen på næsten dansk (han er nordmand). Den anden ejer hedder Dan Clausen, og de to har arbejdet sammen siden 2007, de har begge en lang international uddannelse bag sig, og de har begge gået på Kosta Glass School. - Lars fulgte os ned gennem den glasdekorerede have til værkstedet, hvor han fortalte om stedets historie og om, hvordan de arbejder med deres smukke glaskunst, hvor hvert stykke er unika: om glaspulver fra Emmaboda, om sand fra Belgien, om temperaturer, om afkøling, om slibning og mere endnu.

Derefter gik vi op i udstillingen/butikken, hvor vi beundrende så på de mange smukke ting. I denne lille glashytte kan de lade inspiration og forestillingsevne flyde frit, de mestrer begge mange forskellige glasteknikker. - Nogle af os fandt et "stykke", vi absolut måtte eje! Herefter kørte vi til **Boda Glasmuseum**, hvor vi kunne se et arbejdende værksted med mange pustere i aktion og besøge udstillingen med de mange smukke montere. I et afsnit af stedet, "House of Boda", er der en gruppe-udstilling af 12 kunstnere fra hele verden, som har værksted på museet. I den brochure, jeg fik, benævner stedet sig som "Glasfabrik", og det er vel også sådan, vi bedst kender det.

Nu var det frokosttid, og vi kørte til et kæmpe outletcenter, hvor den blev indtaget, og hvor vi kunne vælge at tilbringe eftermiddagen efter eget valg: handle/se på udbuddet, besøge lokalhistorisk museum, drikke kaffe på cafe eller hvad vi nu ville.

Aftenen blev tilbragt på **Kosta Glasværk**, hvor vi endnu engang så glaspustere i aktion, en meget køn vase blev fremstillet for øjnene af os. Samtidig blev der som buffet serveret deres "**Hyttesild**" bestående af saltet sild, pølse, stegt flæsk og bagte kartofler fra glasovnen. En dygtig trubadur sang og spillede på festlig vis for os, bussen hentede os ved 22-tiden.

Dag 4, lørdag, tid til hjemtur, en overraskelse ventede: Vi skulle køre gennem **Kosta Safaripark**, ikke annonceret i programmet. Det blev en spændende tur, hvor vi så masser af vildsvinefamilier, okser, forskellige hjortearter, og vi var lige ved at opgive håbet om at se det allervigtigste: **EN ELG**, da vi næsten ved udkørslen endelig fik øje på en liggende en af slagsen, og dagen var reddet!

Videre skulle vi til **Huseby Bryk**, et gammelt jernværk med en drabelig historie, et voldsomt familiedrama "Skandalen", om herregårdsfrøkner, der blev narret af fornemme mænd, ja, endog en prins var indblandet. – Det har trukket tråde helt op til 1976, hvor patronessen Flora døde, umyndiggjort og uden arving. Staten ejer nu stedet, som er meget smukt, og som har et velbevaret fabriksmiljø. - Nu begyndte det at regne, og vi skulle bare hjem!

Det kom vi, kl. ca. 19 landede vi i Farum efter en på alle måder begivenheds- rig tur med masser af kultur, natur og en del af Sveriges historie, som det var SÅ interessant at stifte bekendtskab med.

Tak til Mogens Persson for den fine tilrettelæggelse, til rejseudvalget, til hjælpere og til medrejsende for at gøre endnu en Gedevasvang-tur til noget særligt!

Aktivitetscenter Gedevaselang
 Hestetangsvej 30 A, 3520 Farum
 Telefon: 4495 2255
 E-mail: gedevasevang@mail.tele.dk
 Hjemmeside: www.gedevasevang.dk

Gedevasevangs Café Oasen

Telefon: 4495 0855
 E-mail: cafe-oasen@mail.dk

Receptionen

Åben mandag til fredag 10 -12

Bestyrelsen

Mødes mindst 4 gange årligt
 Bestyrelsesformand Lene Bang
 Næstformand Sven Antik
 Medlem Helle Vallentin
 Medlem Marianne Rosenvold
 Medlem Lars Carstensen
 Medlem Arne Ziegler
 Medlem Birger Holst Nielsen
 Centerleder Birgit Viekær
 Referent Jytte Krohn

Aktivitetsudvalget

Mødes mindst 1 gang hver måned
 Medlem Jette Hjørne
 Medlem Mariann Østner
 Medlem Kirsten Turpie
 Medlem Hildur Nielsen
 Medlem Minna Petersen
 Medlem Birgit Andersen
 Medlem Hanne Brysting
 Medlem Birgit Sørensen
 Centerleder Birgit Viekær

Beboerrepræsentanter

Medlem Sven Antik nr. 24 A
 Medlem Birger Holst Nielsen nr. 22 B
 Medlem Lise Lotte Ortving nr. 24 B
 Supp, Bente Korndal nr. 44 B

Rejseudvalget

Birte Jakobsen
 Mogens Persson
 Birgit Viekær
 Pia Wernery
 Boyja Dam

Nyhedsbrevsredaktionen

Jytte Krohn
 Karin Draiby
 Birgit Viekær: ansvarshavende

Indlæg sendes til:
Gedevasevang@mail.tele.dk
Husk deadline den 15. i hver måned

